

ΛΟΓΟΙ ΠΕΡΙ ΥΠΑΚΟΗΣ, Α΄

α.

Ἡ ἀξία τῆς Ὑπακοῆς

β.

**Τὸ ἡρωϊκὸ καὶ μαρτυρικὸ στοιχεῖο
τῆς Ὑπακοῆς**

Σειρά Δ'
Ὁρθόδοξες Μοναχικὲς Ἐμπειρίες

1

ΛΟΓΟΙ ΠΕΡΙ ΥΠΑΚΟΗΣ, Α'

α.

Ἡ ἀξία τῆς Ὑπακοῆς

β.

Τὸ ἥρωικὸ καὶ μαρτυρικὸ στοιχεῖο τῆς
Ὑπακοῆς

+ Ἀγιοκυπριανιτῶν Πατέρων

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΩΝ
ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΚΑΙ ΙΟΥΣΤΙΝΗΣ
ΦΥΛΗ - 2001 - ΑΤΤΙΚΗΣ

Προοίμιον

ΑΠΟ τοῦ 1976 ἡ Ἀδελφότης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Ἀγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης Φυλῆς Ἀττικῆς ἔχει καθιερώσει μία μικρὴ καὶ σεμνὴ Ἐκδήλωσι, ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τοῦ πνευματικοῦ αὐτῆς Πατρὸς καὶ Καθηγουμένου.

Ἡ Πανήγυρις τῆς Μονῆς τελεῖται τὴν 2α Ὀκτωβρίου καί, λόγῳ τοῦ πλήθους τῶν προσκυνητῶν καὶ τῆς κοπώσεως τῶν Ἀδελφῶν, ἡ Ἐκδήλωσις διοργανώνεται μία ἀπὸ τὶς ἀμέσως ἐπόμενες ἡμέρες.

Στὴν Ἐκδήλωσι αὐτῇ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἡ Χορωδία τῆς Μονῆς ψάλλει βυζαντινὰ μέλη, ἕνας Ἀδελφὸς ἐκφωνεῖ μία ὁμιλία μὲ κεντρικὸ θέμα πάντοτε τὴν ὑπακοὴν καὶ ἐκφράζει πρὸς τὸν ἑορτάζοντα Πνευματικὸν Πατέρα τὶς εὐχὲς τῆς Ἀδελφότητος, τέλος δὲ εὐλογοῦνται γλυκύσματα καὶ μοιράζονται στὰ παρευρισκόμενα μέλη τῆς Ἀγιοκυπριανιτικῆς οἰκογενείας.

Ἡ πνευματικὴ ὠφέλεια τῶν παρισταμένων εἶναι ἀναμφισβήτητη, ἐφ' ὅσον ἡ Ἐκδήλωσις συμβάλλει στὴν σύσφιγξι τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης.

Ἐπειδὴ εἰδικὰ οἱ ἐκφωνούμενες ὁμιλίες
στὶς Ἐκδηλώσεις αὐτὲς εἶναι ἀρκετὰ
οἰκοδομητικές, ἰδίως μάλιστα γιὰ τοὺς Μονα-
χοὺς, ἐπιλέξαμε τὶς πρὸ καλῆς προκειμένου
νὰ τὶς δημοσιεύσουμε τμηματικά, πρὸς δόξαν
Θεοῦ καὶ ἐνίσχυσιν τῶν καλοπροαιρέτων
ψυχῶν στὸ ἄθλημα τῆς εὐλογημένης
ὑπακοῆς.

Στὸ πρῶτο αὐτὸ τεῦχος δημοσιεύονται δύο
ὁμιλίες, τῶν ἐτῶν 1991 καὶ 1992.

α.

Η αξία της Υπακοῆς

α.

Ἡ ἀξία τῆς Ὑπακοῆς

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα μας
καὶ πολυσέβαστε Πνευματικέ μας Πατέρα·

ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΟΣ τὴν ἐγκάρδια εὐχή Σας,
γιὰ νὰ μὲ ἐνισχύση ἡ Χάρις τοῦ Κυρίου μας
στὴν διακονία, τὴν ὁποία αὐτὴν τὴν στιγμή
ἐπιτελῶ, θὰ ἤθελα εἰσαγωγικῶς νὰ Σᾶς ἐνη-
μερώσω γιὰ τὰ ἐξῆς.

Πολλὲς φορὲς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔχει
γίνει λόγος ἀπὸ τὸ βῆμα αὐτὸ περὶ ὑπακοῆς
βάσει τῶν Πατερικῶν κειμένων, τῆς ζωῆς τῶν
Ἁγίων καὶ τῆς πτωχῆς πείρας μας, ὡς Μονα-
χῶν.

Ἀπόψε ὁμως θὰ μᾶς ἐπιτρέψετε νὰ
ἀναφερθοῦμε στὴν ἀξία τῆς ὑπακοῆς ὄχι ἀπ’
εὐθείας ἀπὸ Πατερικὰ κείμενα, οὔτε μὲ ἰδικὰ
μας λόγια. Θὰ ἀφήσουμε νὰ μᾶς διδάξη γι’
αὐτὸ τὸ θέμα ἕνας σύγχρονός μας πολὺ ἐνά-
ρετος γηραιὸς Μοναχός, ὁ ὁποῖος ἔζησε τὸ
μεγαλύτερο μέρος τῆς ζωῆς του ὡς ὑποτακτι-
κός. Εἶναι γνωστὸς γιὰ τὴν γνήσια ὑπακοή
του· μιὰ ὑπακοὴ γεμάτη αὐταπάρνησι, θυσία
καὶ σεβασμὸ στὸν γέροντά του. Δὲν θὰ ἀνα-
φέρουμε τώρα τὸ ὄνομά του, οὔτε τὸν τόπο
ποῦ μονάζει, γιὰ λόγους διακρίσεως.

Ἄπὸ μιὰ ὅμως ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία του θὰ ξεχωρίσουμε μερικὰ ἀποσπάσματα, τὰ ὅποια μᾶς βοηθοῦν νὰ κατανοήσουμε βαθύτερα τέσσερα βασικὰ καὶ οὐσιώδη χαρακτηριστικὰ τῆς εὐλογημένης ὑπακοῆς.

Στὰ ἀποσπάσματα αὐτὰ μπορούμε πλέον ἐμεῖς νὰ θέσουμε τοὺς ἑξῆς τίτλους:

- α) Ὁ ἕνας λογισμὸς καὶ μόνον μπορεῖ νὰ μᾶς χωρίση ἀπὸ τὸν Γέροντα.
- β) Μὴ κάνης τίποτε κρυφὰ ἢ ἀντίθετα ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Γέροντος.
- γ) Προσοχὴ νὰ μὴ λυπήσουμε τὸν Γέροντα. Καὶ
- δ) Χρειάζεται πίστις στὸν Γέροντα.

Ὁ λόγος τοῦ ἐναρέτου Μοναχοῦ ποὺ θὰ ἀκούσουμε εἶναι γνήσιος, ἐμπειρικός, γεμᾶτος δύναμι πνευματικὴ καὶ ἀπλότητα, ἅλατι τῆς Χάριτος ἠρτυμένος. Εἶναι ὁ λόγος ποὺ χρειάζεται ἕνας ὑποτακτικός, γιὰ νὰ στερεωθῆ στὸ ἅγιο ἄθλημα τῆς ὑπακοῆς. Ὑπακοῆς πρὸς τὸν Πνευματικὸ Πατέρα πρωτίστως, ἀλλὰ καὶ εὐρύτερα πρὸς ὅλους τοὺς Ἀδελφούς. Διότι ἡ γνήσια ἐν Χριστῷ ὑπακοὴ στολίζει τὸν ὑποτακτικὸ μὲ τὸ εὐλογημένο ἥ-

θος τῆς ὑπακοῆς, ὥστε νὰ εἶναι πάντοτε πρόθυμος, ταπεινός, ὑπάκουος πρὸς ὅλους καὶ γεμάτος χαρά· πραγματικά, ἓνα μικρὸ παιδί τοῦ Εὐαγγελίου. Πάνω σ' αὐτὸ θὰ ἤθελα νὰ ἀναφέρω ἓνα χαρακτηριστικὸ σύγχρονο παράδειγμα:

Κάποτε ἐπισκέφθηκε ἓνας Μοναχὸς τὸν Γέροντα Σιλουανὸ τοῦ Ἁθῶ Ὁ ἅγιος Γέροντας τὸν ἐρώτησε πῶς εἶναι. Ὁ Μοναχὸς μὲ χαρούμενο πρόσωπο ἀπάντησε:

- Αἰσθάνομαι μεγάλη χαρά! - Καὶ γιατί χαίρεσαι τόσο; - Ὅλοι οἱ Ἀδελφοὶ μὲ ἀγαποῦν! - Καὶ γιατί σὲ ἀγαποῦν; - Διότι ὑπακούω σὲ ὅλους: ὅταν μὲ στείλουν κάπου, λέγω «νάσαι εὐλογημένο»!

* * *

Ἀλλὰ ἄς ἀκούσωμε τώρα τὸν ζωηφόρο λόγο τοῦ ἐναρέτου Γέροντος.

α) Ἐνας λογισμὸς καὶ μόνον μπορεῖ νὰ μᾶς χωρίση ἀπὸ τὸν Γέροντα

Ε**ΝΑΣ** λογισμὸς μπορεῖ νὰ μᾶς χωρίση ἀπὸ τὸν Γέροντα. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι πῆγα ἓνα Σάββατο στὸν Γέροντά μου, γιὰ νὰ λειτουργή-

σω. Τὴν περασμένη Τρίτη ἔβαλα λογισμὸ στὸ νοῦ μου ποῦ ἦταν ἀντίθετος μὲ τὸν Γέροντα. Κι ὅμως ἐγὼ εἶχα δίκιο καὶ ὄχι ὁ Γέροντας, ὅπως φάνηκε στὸν ἐπίλογο τοῦ θέματος. Ὅταν ὅμως πῆγα, μοῦ λέει: «Παπά, ἔχεις ἕνα λογισμὸ ποῦ σὲ χωρίζει ἀπὸ μένα. Νὰ τὸν διορθώσης». Ἐγὼ ἀπὸ τὴν Τρίτη μέχρι τὸ Σάββατο τὸν ξέχασα καὶ ρώτησα τὸν Γέροντα, τί εἶναι. Μοῦ ἀπήντησε: «Δὲν ξέρω. Νὰ ψάξεις σήμερα, χθές, προχθές, καὶ θὰ τὸν βρῆς.» Πάλι ὅμως δὲν τὸ θυμήθηκα. Ἄφοῦ ἔκανα τὴ Θεία Λειτουργία, θυμήθηκα τὸν λογισμό, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀντίθετος μὲ τὸν Γέροντα καὶ στὸν ὁποῖον ἐγὼ εἶχα δίκιο.

Κι ὅμως ὁ Θεὸς τὸν Γέροντα ἐβεβαίωσε καὶ ὄχι τὸν ὑποτακτικό.

Ἄν ἔρχεται ἕνας ὑποτακτικὸς καὶ σᾶς λέει τὸν λογισμό του, ποτὲ νὰ μὴν τὸν δικαιώσετε. Ἔχει βγῆ ἀπὸ τὸν Γέροντα. Ἔγινε ρίψασπις. Νὰ τοῦ πῆτε νὰ κάνει ὑπακοὴ στὸν Γέροντα. Ἐκεῖ ποῦ τὸν ἔταξε ὁ Θεὸς, ἐκεῖ θὰ σωθῆ. Ὁ Ἅγιος τῆς Μονῆς θὰ τὸν σώσει, ἀρκεῖ νὰ κἀνη ὑπομονὴ καὶ ὑπακοή.

β) Μὴ κἀνης τίποτε κρυφὰ ἢ ἀντίθετα ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Γέροντος

ΚΑΙ μὴ φεύγετε μακρὰ ἀπὸ τὴν σκέπη τοῦ Γέροντα. Ὅ,τι θέλεις νὰ κάνης, νὰ εἶναι ἐν γνώσει τοῦ Γέροντα. Μὴ κάνης τίποτε κρυφά.

Ἐχθὲς τὸ βράδυ μᾶς πρόσφεραν βερύκοκα. Ἐνθυμήθηκα καὶ ἐγὼ τὸ δικό μου λάθος. Ἐπειδὴ ἔχομε κῆπο, εἶπα σὲ κάποιον νὰ μοῦ φέρη ἓνα δενδράκι ἀπὸ τὴν πόλι. Μόλις πῆγα νὰ τὸ φυτέψω, ὁ Γέροντας μου μοῦ λέει:

«Ἔλα ἐπάνω. Τὶ κάνεις ἐκεῖ; Δὲν προκόπτουν ἔτσι ποὺ τὰ φυτεύεις». Αὐτὸ ἦταν. Δὲν ἦταν σύμφωνος ὁ Γέροντας μ' αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἔκανα. Ἐπτὰ χρόνια ἓνα λουλούδι ἔβγαλε. Γιατὶ ὁ Γέροντας δὲν ἦταν σύμφωνος.

Πάρτε τὸ πνεῦμα τοῦ Γέροντος: «Γέροντα νὰ κάνω αὐτό;» Κυττάξτε ποῖο εἶναι τὸ πνεῦμα τοῦ Γέροντος. «Κάνε το παιδί μου, ἔχει εὐλογία». Μὴ φοβᾶσθε, θὰ πετύχη. Ἄν ὁ Γέροντας φέρη καμμιά ἀντιλογία, παραιτήσου, θ' ἀστοχήσης. Ὅπως ἐγὼ ὄχι μόνο στὴν βερυκοκιά, ἀλλὰ καὶ στὶς μηλιές. Εἶχα φυτέψει τρεῖς μηλιές. Τὸ ἴδιο πνεῦμα ὁ Γέροντας: «ὄλο παλεύεις μὲ τὰ δένδρα. Δὲν σταματᾶς». Δὲν πρόκοψαν καθόλου καὶ ἀναγκάσθηκα νὰ τὶς βγάλω. Τὰ ἴδια ἔπαθα καὶ μὲ τὰ κλήματα. Ὅταν ὁ Γέροντας δὲν εἶναι σύμφωνος μ' αὐτὸ τὸ

ὅποιο κάνεις, νὰ ξέρης ὅτι θὰ ἔχης ἀποτυχία. Θέλεις νὰ πετύχη; Βολιδοσκόπησε, ὁ λογισμὸς καὶ ἡ διάθεσι τοῦ Γέροντα εἶναι σύμφωνος; Ἄν ναι, μὴ φοβᾶσαι, θὰ πετύχης. Ἄν ὁ Γέροντας λιγάκι δυσκολεύεται, μὴ τὸν βιάζης. **Πατέρες, ἐκ πείρας σᾶς ὁμιλῶ.** Ἐβίασα τὸν Γέροντά μου γιὰ κάποιο ζήτημα. Δύο χρόνια καὶ πλέον τιμωρήθηκα. Ἐφτασα στὸ σημεῖο νὰ πῶ, ὅτι ὅποιος βιάζει τὸν Γέροντα σὲ ὀποιοδήποτε πρᾶγμα ποὺ θέλει ὁ ὑποτακτικὸς καὶ δὲν θέλει ὁ Γέροντας, **δεύτερος Ἰούδας γίνεται.** Ἀπὸ πείρα φαρμακερῆ σᾶς τὸ λέω.

γ) Προσοχὴ νὰ μὴ λυπήσουμε τὸν Γέροντα

ΠΙΣΤΕΨΑΤΕ μου, μὲ πείρα σᾶς μιλῶ, μὲ εἰλικρίνεια σᾶς λέω. Ὅποιος ὑποτακτικὸς φθάσει στὴν τελειότητα τῆς ὑπακοῆς, δὲν φοβᾶται Θεό. Οὔτε τὴν Κρίσι, οὔτε τὴν Δευτέρα Παρουσία. Φοβᾶται μόνο τὸ πνεῦμα τοῦ Γέροντα νὰ μὴ λυπήσῃ. **Ὁ Γέροντας εἶναι ὁ ὁρατὸς Θεός.** Ἐλύπησες τὸν Γέροντα, ἐλύπησες τὸν Θεό. Ἀνέπαυσες τὸν Γέροντα, ἀνέπαυσες τὸν Θεό. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ Ἅγιοι Πατέρες ἤξεραν τὶ ἔλεγαν: Ὑπακοῆ-ζωή, παρακοῆ-θάνατος. Δὲν θέλει ἐδῶ οὔτε μεταλήψεις, οὔτε ἀγῶνες, οὔτε φιλοξενίες, οὔτε νοερὸς προσευχῆς. **Ὅλα μπροστὰ στὴν ὑπακοὴ καταργοῦνται.** Δέκα φορὲς τὴν ἡμέρα νὰ με-

ταλαμβάνης, ἂν δὲν κάνεις ὑπακοή, προορίζεσαι γιὰ τὴν κόλασι.

Εἶναι πολὺ μεγάλη ὑπόθεσι ν' ἀναπαύετε τὴν ψυχὴ τοῦ Γέροντα. Ἔτσι ἀναπαύετε καὶ τὴν ψυχὴ τοῦ Χριστοῦ. **Μία φορὰ ἔκανα ἀντιλογία στὸν Γέροντά μου καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ φύγη ὁ Θεὸς ἀπὸ μέσα μου.** Πόση λεπτότητα ἔχει ὁ Γέροντας!

Ὅταν ἤμουν κοσμικός, μαθητὴς στὸ Γυμνάσιο, εἶχαμε μιὰ μέρα διαγώνισμα στὰ Μαθηματικὰ (ἤμουν καλὸς μαθητὴς στὰ Μαθηματικὰ). Τὸ πρωῖ εἶχα μιὰ προστριβὴ μὲ τὸν πατέρα μου. Στὸ διαγώνισμα ἔλυσα τὸ πρόβλημα καὶ βρῆκα τὸ ἀποτέλεσμα νὰ εἶναι κλάσμα. Ὅμως μοῦ εἶπαν ὅτι πρέπει νὰ βρῶ τὸν ἀκέραιο ἀριθμὸ (4). Προσπάθησα καὶ δύο καὶ τρεῖς φορές, ἀλλὰ πάντα ἔβρισκα τὸ κλάσμα $12/3$. Ὅμως ἐπειδὴ τὸ πρωῖ λύπησα τὸν πατέρα μου, κάτι μὲ ἐμπόδιζε νὰ σκεφθῶ ὅτι πρέπει, νὰ ἀπλοποιήσω τὸ κλάσμα. Καὶ φαντασθεῖτε, ἤμουν κοσμικός.

Ἄν ἔχης ἓνα λογισμὸ πὲς τὸν στὸν Γέροντα καὶ ἄκουσε τὶ θὰ σοῦ πῆ. Αὐτὸ εἶναι ἀπὸ τὸν Θεό. Μπορεῖ αὐτὸ νὰ σοῦ φανῆ στραβό. Ὅμως δὲν εἶναι στραβό. Ὁ διάβολος τὰ στριφογυρίζει, γιὰ νὰ μὴν ἔχουμε αὐταπάρνη-

σι, ἀπόλυτη πίστι στὸν Γέροντα. Ἄλλοιῶς, ἂν ἐπιμένουμε στὸν λογισμό μας, τότε κρίμα στὰ ἔξοδα ποὺ κάναμε νὰ ἔλθουμε στὸ Μοναστήρι.

δ) Χρειάζεται πίστις στὸν Γέροντα

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Ὁ πειρασμὸς πολλές φορές μᾶς παγιώνει μέσα μας ὠρισμένα θέματα καὶ μᾶς τὰ παρουσιάζει ἔτσι ὅτι ἐμεῖς ἔχουμε δίκαιο καὶ οἱ ἄλλοι ἄδικο. Καὶ τὸ κάνουμε μέσα μας πεποίθησι, ὅτι ὁ Γέροντας καὶ οἱ ἄλλοι πατέρες μας ἀδικοῦν. Πῶς μπορούνε νὰ βγοῦνε τέτοιες παγιωμένες καταστάσεις ἀπὸ μέσα μας;

Ἀπάντησις: Ὁλιγόστευσε ἡ πίστι, ἡ αὐταπάρνησι, ἡ ἀγάπη στὸν Γέροντα. Γι' αὐτὸ καὶ βαλλόμεθα ἀπ' αὐτὸν τὸν πόλεμο. **Ὅταν ὁμῶς πιστεύουμε, ὅτι Γέροντας εἶναι τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ, δὲν θ' ἀμφιβάλλουμε.** Ἄλλοιῶς θὰ μᾶς ἔρχωνται λογισμοὶ ὅτι ὁ Γέροντας δὲν ἐνήργησε μὲ διάκρισι κλπ. Ἄμα βλέπετε λάθη στὸν Γέροντα νὰ ξέρετε ὅτι ἐσεῖς εἶσθε ὑπεύθυνοι. Διότι ὠλιγόστευσε ἡ πίστις σας σ' Αὐτόν. Ἄν φανερωθῇ ἡ Παναγία καὶ σοῦ πῆ κάτι, μήπως θὰ Τῆς πῆς: «ὄχι Παναγία μου, δὲν εἶναι ἔτσι»; Φυσικὰ ὄχι. Τὸ ἴδιο εἶναι καὶ ὁ Γέροντας.

Θὰ μοῦ πῆτε: Πῶς θὰ ἀποκτήσουμε πίστι καὶ αὐταπάρνησι στὸν Γέροντά μας; Θέλει

νὰ βιάσουμε τὸν ἑαυτό μας. Θέλει νὰ καλλιεργοῦμε τέτοιου εἴδους λογισμοὺς γιὰ τὸν Γέροντά μας: «Ἐγὼ ἦλθα ἐδῶ γιὰ νὰ σωθῶ δι' εὐχῶν τοῦ Ἁγίου Γέροντά μου. Ὅταν ὁ Γέροντας παύσῃ νὰ προσεύχεται γιὰ μένα, εἶμαι γιὰ τὴν κόλασι. Ἡ εὐχή τοῦ Γέροντα θὰ μὲ σώσῃ». Ἔτσι μὲ τέτοιους λογισμοὺς βασιζέσαι σὲ καλὰ θεμέλια. Ἐπάνω σὲ βράχο. Ἄν ὁμως ὠλιγοψύχησες ἀπέναντι τοῦ Γέροντα (διότι ὁ Γέροντας εἶναι ἔτσι ἢ ἀλλοιῶς) δὲν εἶσαι ἐν τάξει. Ἄν δὲ χρονίση αὐτὸ ἕνα, δύο, τέσσερα, πέντε χρόνια, τότε πάει, τελείωσε. Τὸ Μοναστήρι θὰ τὸ ξεχάσῃς. Θὰ τὸ βλέπῃς ἀπὸ μακρῦά. **Γι' αὐτὸ πάντοτε ν' ἀκούτε τὸν πρῶτο λόγο τοῦ Γέροντα.** Σ' ὅλα τὰ θέματα, εἴτε πνευματικά, εἴτε διοικητικά, εἴτε ὅ,τιδήποτε ἄλλο. Καὶ πάντοτε, σ' ὅ,τιδήποτε κάνετε, νὰ βάζετε κι ἕναν Ἅγιο ποὺ θὰ σᾶς βοηθήσῃ σ' αὐτό.

Ὅμως προσοχή: ὄχι πρῶτα τὸν Ἅγιο καὶ μετὰ τὸν Γέροντα. Πάντα πρῶτα ὁ Γέροντας. Ὅταν δὲν κάνεις ὑπακοή, οὔτε ὁ Ἅγιος σὲ βοηθάει. Λέγε πάντοτε πρῶτα: «δι' εὐχῶν τοῦ Ἁγίου Γέροντά μου». Πήγαινε στὴν πόλι καὶ παντοῦ, μὴ φοβᾶσαι. Μαγειρεύεις; «Δι' εὐχῶν τοῦ Ἁγίου Πατρός μου». Κι ὅπου πᾶς νὰ κάνεις τὸ ἴδιο. Ξέρετε τὶ δύναμι ἔχει; Σὺν τῷ χρόνῳ θὰ καταλάβετε πόση δύναμι ἔχει ἢ ἐπί-

κλησι τῆς εὐχῆς τοῦ Γέροντα. Ὁ Γέροντας ἔχει δύναμι καὶ στήν ἄλλη ζωή. Μπορεῖ ἀπ' ἐδῶ νὰ σώσῃ μιὰ ψυχὴ ποὺ δὲν ἔζησε καλῶς καὶ ἔχει ἀμφιβολίες ὁ Γέροντας μήπως κολάσθηκε ἡ ψυχὴ του.

Σᾶς τὸ λέω μὲ πεποίθησι: Ὁ Μοναχὸς ποὺ κάνει τελεία ὑπακοή, φθάνει σὲ κατάστασι ἀπαθείας. Ὁχι μόνον πνευματικῶς, ἀλλὰ καὶ σωματικῶς. Προσοχὴ ὅμως. Ὁχι ὑπακοὴ μὲ ἀνταλλάγματα. Ὅπως μιὰ φορὰ ἓνας Γέροντας εἶπε σ' ἓναν ὑποτακτικὸ του νὰ κάνῃ γλυκό, καὶ ἐκεῖνος τοῦ ἀπήντησε: «Δὲν θὰ κάνω γλυκό, ἂν δὲν μοῦ δώσεις τὰ παπούτσια». Ἔτσι ἡ καλογερικὴ πέταξε...

* * *

ΑΥΤΑ λοιπὸν μᾶς συμβουλεύει ἐν συντομίᾳ ἓνας σύγχρονος ἐνάρετος ὑποτακτικός. Ὁ Μοναχὸς πρέπει νὰ εὐρίσκεται σὲ συνεχή ἐγρήγορσι, ὥστε νὰ μὴ δεχθῆ οὔτε ἓνα λογισμὸ ποὺ μπορεῖ νὰ τὸν χωρίσῃ ἀπὸ τὸν Γέροντα· ἐπίσης νὰ προσέχῃ νὰ μὴ κάνει τίποτε κρυφὰ ἢ ἀντίθετα ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Γέροντος· νὰ ἀγωνίζεται ὥστε νὰ μὴ λυπήσῃ οὔτε στὸ παραμικρὸ τὸν Γέροντα καὶ νὰ ἔχῃ ἀκράδαντη πίστι σ' αὐτόν.

Ὅταν ὁ ὑποτακτικός, μέσῳ τῆς προ-

σευχῆς καὶ τῆς καθημερινῆς πρακτικῆς ἐξασκήσεως καλλιεργῆ αὐτὰ τὰ τέσσερα πράγματα εἶναι βέβαιο, ὅτι θὰ τοῦ δοθοῦν τὰ Χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ μάλιστα ἡ γλυκύτης τῶν λογισμῶν:

«Πιστέψατέ με», λέει ὁ γηραιὸς ἐνάρετος ὑποτακτικὸς ποὺ ἀναφέραμε, «πιστέψατέ με, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κάνη ὑπακοή, τέτοια γλυκύτητα ἔχουν οἱ λογισμοί, ποὺ λές: “δὲν θέλω ἄλλο. Αὐτὸ νὰ βρῶ στὸν Παράδεισο”».

***

Σεβασμιώτατε Πνευματικέ μας Πατέρα·

ZΗΤΟΥΜΕ τὶς ἐγκάρδιες εὐχές Σας, γιὰ νὰ ἐνισχυθοῦμε στὸ Ἅγιο αὐτὸ ἄθλημα τῆς ὑπακοῆς μέσα στὰ πλαίσια ποὺ περιγράψαμε προηγουμένως. Οἱ ὀλόψυχες εὐχές τῆς ἀγάπης Σας μᾶς εἶναι πολὺ ἀναγκαῖες, διότι ἔχουμε βαθεῖαν ἐπίγνωσιν τῆς δυνάμεως τῆς εὐχῆς τοῦ Γέροντος, καὶ πόση ἀσφάλεια αἰσθάνεται ὁ ὑποτακτικὸς σὲ ὅλες τὶς περιστάσεις αὐτῆς τῆς ζωῆς καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου.

Ἀναφέρεται στὰ Πατερικά, ὅτι ἓνας Μοναχός, ὁ ὁποῖος δὲν ἦταν ἐπιμελῆς στὰ

πνευματικά του καθήκοντα, ἔφθασε στὴν ὥρα τοῦ θανάτου. Ἡ ψυχὴ του ὅμως δὲν ἔβγαινε. Ἦταν ἀνήσυχος, ταραγμένος, συγχυσμένος, ἔκανε θόρυβο. Οἱ Πνευματικοὶ τῆς Σκήτεως τοῦ ἐδιάβασαν τὴν εὐχὴ εἰς ψυχορραγοῦντα. Τίποτε. Ἡ ταραχὴ καὶ ἡ ἀγωνία τοῦ μελλοθανάτου μεγάλωσαν. Τότε συνέστησαν στὸν Γέροντα τοῦ Μοναχοῦ τὰ ἐξῆς:

- Βάλε τὸ χέρι σου εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ ὑποτακτικοῦ σου καὶ εἶπέ του: «Τέκνον μου Ἰωάννη, κοιμήθητι κι ἐγὼ παίρνω τὸ βάρος ἐπάνω μου». Μετὰ νὰ μοιράσης ἐλεημοσύνας διὰ ἀγρυπνίας καὶ διὰ κομβοσχοίνια εἰς πτωχοὺς ἀσκητάς. Ἐπίσης θὰ βάλῃς ἐσὺ μετὰ νοιαν ἀντ' αὐτοῦ εἰς ὅσους ἐκεῖνος ἐπίκρανε.

Μόλις ὁ Γέροντας ἔβαλε τὸ χέρι του εἰς τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε τὰ λόγια αὐτά, ὁ ὑποτακτικὸς ἠρέμησε τελείως καὶ ἐν εἰρήνῃ ἐξεψύχησε.

Μάλιστα, γιὰ νὰ φανῇ ἀκόμη πιὸ καθαρὰ ἡ δύναμις τῆς εὐχῆς τοῦ Πνευματικοῦ Πατρός, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ ἀναφέρω ἓνα ἀκόμη χαρακτηριστικὸ περιστατικὸ.

Στὰ Καυσοκαλύβια, στὴν Καλύβη τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, ἓνας Γέροντας - ὄνό-

ματι Γρηγόριος - εἶχε ἕναν ὑποτακτικό, ὁ ὁποῖος - πρὶν νὰ ξεψυχήσῃ - ἔλεγε στὸ σεβαστὸ Γέροντά του:

- Γέροντα, ἦλθαν οἱ δαίμονες καὶ μοῦ ζητοῦν, γιατί δὲν ἔκανα τὸν κανόνα μου ἐκεῖνες καὶ ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες.

- Νὰ τοὺς πῆς, ἀπάντησε ὁ Γέρων, ὅτι ἀναλαμβάνω ἐγὼ τὶς παραλείψεις σου.

Ὁ ὑποτακτικὸς ἐχαμογέλασε ἱκανοποιημένος καὶ ἐκοιμήθη εἰρηνικῶς.

* * *

Σεβασμιώτατε Πνευματικέ μας Πατέρα·

ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΟΙ γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμη τὶς πολύτιμες καὶ σωτήριες εὐχές καὶ εὐλογίες Σας γιὰ τὴν ἐν Χριστῷ τελειώσί μας, αἰσθανόμεθα αὐτὴν τὴν στιγμή τὴν ἀνάγκη νὰ Σᾶς εὐχαριστήσουμε γιὰ ὅλες τὶς θυσίες καὶ τοὺς κόπους ποὺ ὑποβάλλεσθε συνεχῶς γιὰ τὴν ἰδική μας σωτηρία. Νὰ μᾶς συγχωρέσετε, διότι πολλὲς φορὲς μᾶς παρασύρουν οἱ ἀδυναμίες μας καὶ Σᾶς λυποῦμε. Σᾶς παρακαλοῦμε νὰ μακροθυμῆτε καὶ νὰ μὴ παύσετε τὴν θεάρεστη προσπάθειά Σας γιὰ τὴν σωτηρία μας.

Ἄς μᾶς ἐπιτρέψετε, τέλος, νὰ Σᾶς εὐ-

χηθοῦμε ἐγκαρδίως νὰ Σᾶς διατηρῆ ἡ Χάρις τοῦ Κυρίου μας πάντοτε «σῶον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας», μὲ τὰς πρεσβείας τῆς Ὑπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τῶν ἁγίων ἐνδόξων Μαρτύρων καὶ Προστατῶν τῆς Μονῆς μας Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, τοὺς ὁποίους εἶθε νὰ ἀπολαύσουμε στὴν ἄλλη ζωὴ ὅλοι μαζί ὑπὸ τὴν σκέπη καὶ καθοδήγησι τῆς Πατρικῆς Σας ἀγάπης καὶ εὐλογίας.

Ὁκτώβριος 1991 † Θ.Χ.

β.

**Τὸ ἡρωϊκὸ καὶ μαρτυρικὸ στοιχεῖο
τῆς Ὑπακοῆς**

β.

Τὸ ἡρωϊκὸ καὶ μαρτυρικὸ στοιχεῖο τῆς Ὑπακοῆς

Πολυσέβαστε Μητροπολίτα μας
καὶ περιπόθητε Πνευματικέ μας Πατέρα·

Τ**ΗΝ** στιγμή αὐτὴ ἀντιπροσωπεύω τὴν
Μοναστική μας Ἀδελφότητα, ἐλπίζω δὲ
καὶ ὅλα τὰ πνευματικὰ τέκνα τῆς Μονῆς μας,
τοὺς εὐρύτερα Ἀγιοκυπριανίτας, καὶ ἐπιτελῶ
μιὰ διακονία, κάνω ὑπακοή.

Ποιὰ εἶναι ἡ ὑπακοὴ ποῦ μοῦ ἀνατέθηκε;

Νὰ ὁμιλήσω περὶ ὑπακοῆς. Ἴσως κά-
ποιοι ἀμύητοι νὰ νομίζουν, ὅτι ὁ λόγος περὶ
ὑπακοῆς εἶναι εὐκολός, ὅταν μάλιστα ὁ ὁμιλῶν
ἔχη ἐλεηθῆ νὰ εἶναι ὑποτακτικός.

Ὁ λόγος ὅμως περὶ ὑπακοῆς, γιὰ νὰ
εἶναι ὠριμος, εὐχυμος καὶ ὠφέλιμος, προκειμέ-
νου νὰ θρέψη καὶ νὰ οἰκοδομήσῃ ψυχές,
προϋποθέτει τὴν βίωσι τῆς εὐλογημένης ὑπα-
κοῆς σὲ μέτρο τοῦλάχιστον ἱκανοποιητικό, γιὰ

νὰ μὴν εἰπῶ σὲ τέλειο βαθμό, διότι τότε βεβαίως ὁ ὁμιλῶν δὲν θὰ εἶχε θέσι τὴν στιγμή αὐτὴ ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ βῆμα.

Ἐπειδὴ ὁμως ἔχω συναίσθησι τῆς ἀνεπαρκείας μου, ὅσον ἀφορᾷ ἔστω καὶ τὸ ἱκανοποιητικὸ μέτρο, εὐρίσκομαι σὲ δίλημμα: νὰ προχωρήσω;

Ὑπερνικῶ λοιπὸν τὴν δειλία, ἔχοντας τὴν ἐλπίδα μου στὶς εὐχές Σας, πολυσέβαστε Πνευματικὲ μου Πατέρα, στὶς προσευχές σας ἀδελφοί, Πατέρες καὶ Μητέρες καὶ ὑποτάσσομαι, λέγοντας: «νᾶναι εὐλογημένο»!

* * *

Ὁ λόγος μας λοιπὸν περὶ Ὑπακοῆς...

ΣΤΗΝ περσινή μας Ἐκδήλωσι ὁ Θεοφιλέστατος εἶχε ἀναφερθῆ μὲ πολλὴ χάρι καὶ ἐπιτυχία στὰ τέσσερα βασικὰ καὶ οὐσιώδη γνωρίσματα τῆς εὐλογημένης ὑπακοῆς καὶ πολὺ μᾶς εἶχε ὠφελήσει.

Ἄς τὰ θυμηθοῦμε ἐπιγραμματικά:

- Ὁ Μοναχὸς πρέπει νὰ εὐρίσκεται σὲ συνεχῆ ἐγρήγοροι, ὥστε νὰ μὴν δεχθῆ **οὔτε**

ἔναν λογισμὸ ποὺ μπορεῖ νὰ τὸν χωρίσῃ ἀπὸ τὸν Γέροντα·

- ἐπίσης νὰ προσέξῃ, ὥστε νὰ μὴν κάνῃ τίποτε **κρυφὰ ἢ ἀντίθετα ἀπὸ τὸ πνεῦμα** τοῦ Γέροντος·

- νὰ ἀγωνίζεται, ὥστε νὰ μὴ λυπήσῃ **οὔτε στὸ παραμικρὸ** τὸν Γέροντα· καὶ τέλος,

- νὰ ἔχῃ **ἀκράδαντη πίστι** στὸν Γέροντα.

Ἄλλὰ ἐγείρεται ἓνα σοβαρὸ ἐρώτημα: εἶναι εὐκόλῃ ἡ ὑπακοή;

Ἐντάδε γὰρ εἶναι ἄνετη ἡ βίωσι τῶν τεσσάρων αὐτῶν κανόνων;

Καὶ τελικὰ, μήπως ἡ Μοναχικὴ ἀφιέρωσις ἐξαντλεῖται στὸ γνωστὸ σκηνικόν: ξενιτεία, ἀγνότης, ἐγκράτεια, διακονία, προσευχή;

Ἡ ὑπάρχει κάτι βαθύτερο ἀθέατο στοὺς πολλούς;

Ναὶ ὑπάρχει! Καὶ θὰ Σᾶς προσκαλούσαμε ἀπόψε νὰ προσεγγίσουμε αὐτὴν τὴν ἀθέατη, τὴν ἐσωτερικὴ πλευρὰ τῆς ἀφιερῶ-

σεως, δηλαδή τὸ ἥρωϊκὸ καὶ μαρτυρικὸ στοιχεῖο τῆς ὑπακοῆς· νὰ ἀκούσουμε τοὺς παλμούς, τοὺς ὁποίους προξενεῖ ἡ δυναμικότης τῆς ἀφιερώσεως, ποὺ ὀδηγεῖ τὸν μακάριο καὶ μάρτυρα ὑποτακτικὸ μέχρι καὶ τὸν θάνατο, προκειμένου νὰ τηρήσῃ τὸν λόγο τῆς ὑπακοῆς, νὰ ἀρνηθῇ τὸν βαθύτερο «ἐαυτό» του, τὸ ἐσωτερικὸ «εἶναι» του.

Διότι βεβαίως ἡ πραγματικὴ ὑπακοὴ καὶ ὑποταγὴ φθάνει στὸν βυθὸ τῆς ὑπάρξεως, στὴν ἀπάρνησι ἐκείνου τοῦ νοσηροῦ θελήματος ποὺ ἔχει ριζωθεῖ στὴν καρδιά μας, ἐπειδὴ στὴν κοσμικὴ ζωὴ μας καλλιεργούσαμε ἐλεύθερα, ἐκούσια καὶ ἀνεξέλεγκτα τὸν ἐγωκεντρισμὸ μας, τὴν αὐταρέσκεια καὶ τὴν ἀνθρωπαρέσκεια.

Πρόκειται, μὲ ἄλλα λόγια, γιὰ τὴν βίωσι τοῦ μυστηρίου τῆς Πίστεως πρὸς τὸν Πανάγιο Τριαδικὸ Θεὸ μας μέσῳ τῆς ἀγίας ὑπακοῆς.

* * *

Ἄς σταθοῦμε γιὰ λίγο στὸ «Γεροντικὸ».

ΚΑΠΟΤΕ ἐπισκέφθηκε ὁ Ἀββᾶς Λῶτ τὸν Ἀββᾶ Ἰωσήφ καὶ τοῦ λέγει: «Ἀββᾶ, κα-

τὰ τὴν δύναμί μου κάνω τὴν Ἀκολουθία μου, τὴν νηστεία μου, τὸν κανόνα μου, τὴν μελέτη μου, τὴν ἡσυχία καὶ προσέχω τοὺς λογισμοὺς μου. Τὶ ἔχω νὰ κάνω ἀκόμη;» Ὁ Γέρων Ἰωσήφ σηκώθηκε, ὕψωσε τὰ χέρια του στὸν οὐρανὸ καὶ ἔγιναν τὰ δάκτυλά του σὰν δέκα λαμπάδες πύρινες. Καὶ λέγει στὸν Ἀββᾶ Λώτ: «Ἐὰν θέλης, γίνε ὀλόκληρος σὰν φωτιά!»!

«Ἀναστὰς οὖν ὁ Γέρων, ἤπλωσε τὰς χειράς εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ γεγόνασιν οἱ δάκτυλοι αὐτοῦ, ὡς δέκα λαμπάδες πυρός· καὶ λέγει αὐτῷ· **εἰ θέλεις γενοῦ ὅλος πῦρ**»!...

Ἐδῶ μᾶς παρουσιάζεται ἡ εἰκόνα τοῦ γνησίου, τοῦ ἠρωϊκοῦ, τοῦ μάρτυρος ὑποτακτικοῦ: **ὀφείλει** νὰ γίνῃ «ὅλος πῦρ»: **πρέπει** νὰ φλέγεται· **προορίζεται** νὰ μεταβληθῇ σὲ μία βᾶτο φλεγόμενη καὶ μὴ κατακαιομένη.

Ἄρα γε τὶ σημαίνει αὐτὴ ἡ προτροπὴ τοῦ Ἀββᾶ Ἰωσήφ, «γενοῦ ὅλος πῦρ»; Σημαίνει ζωὴ **συνεχοῦς** ἐγρηγόρσεως, ζωὴ **ἀδιαλείπτου** ἀγωνιστικότητος, ζωὴ **τελείας** αὐταπαρνήσεως.

* * *

KAI ἐπανερχόμεθα στὸ ἐρώτημα: εἶναι ἡ ὑπακοὴ μιὰ εὐκολὴ ὑπόθεσις;

Θὰ πρέπει ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, νὰ θυμηθοῦμε καὶ νὰ τονίσουμε μιὰ πολὺ μεγάλη ἀλήθεια: ὁ Θεὸς δὲν ζητάει εὐκολες προσφορὰς καὶ ἀφιέρωσεις. Ναί, ὁ Θεὸς **δὲν ζητάει** εὐκολες προσφορὰς.

Καὶ ἂν ὑπάρχη σὲ μία μοναστικὴ οἰκογένεια πνευματικὸς μαρασμὸς, αὐτὸς **ὅπως-δήποτε** ὀφείλεται στὸ ὅτι ἔχει λησμονηθῆ καὶ παραθεωρηθῆ αὐτὴ ἡ μεγάλη ἀλήθεια: ὁ Κύριός μας δὲν θέλει εὐκολες προσφορὰς, ἀλλὰ **ὀλοκληρωτικὰς καὶ μαρτυρικὰς**.

Ἡ βαθειά, ἡ πραγματικὴ ἀφιέρωσις δὲν τελειώνει μόλις δρασκελίσουμε τὸ κατώφλι τῆς Μονῆς καὶ ἐνδυθοῦμε τὸ ἅγιο Σχῆμα. Αὐτὴ εἶναι μόνον ἡ ἀρχή, ἡ εἴσοδος στὸ στάδιο τοῦ ἀγῶνος. Ἡ οὐσιαστικὴ προσφορὰ στὸ Χριστό μας διέρχεται ἀπὸ στάδια. Κάθε βῆμα συντροφεύεται ἀπὸ τὸ δάκρυ γιὰ τὸν Νυμφίό μας· κάθε βῆμα εἶναι ἓνας στεναγμὸς τῆς καρδιᾶς γιὰ χάρι τοῦ Σωτῆρος μας, ἐνῶ ἐπαναλαμβάνει ἡ ψυχὴ τὸ γνωστὸ μαρτυρικὸ τροπάριον: «Σέ, Νυμφίε μου ποθῶ καὶ Σὲ ζητοῦσα ἀθλῶ» στὸ μαρτυρικὸ στάδιο τῆς ὑπακοῆς.

Κάθε στιγμὴ ἡ ἀφιέρωσις ὀριμάζει ὅλο καὶ περισσότερο, καθὼς διέρχεται μέσα ἀπὸ ἓνα καμίνι δοκιμασίας τῆς **ἀγάπης**, τῆς **ταπεινώσεως**, τῆς **ὑπομονῆς**.

Μὲ δύο λόγια: ἡ λυδία λίθος τῆς γνησίας ἀφιερώσεώς μας στὸν Κύριο καὶ Θεό μας εἶναι ἡ ὑπακοὴ ποὺ ὀδηγεῖ στὴν μεγάλη θυσία, στὴν τέλεια - μὲ ἄκρα ἐμπιστοσύνη στὸν Χριστό μας - αὐταπάρνησι καὶ αὐτοθυσία «μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ».

«Εἰ θέλεις γενοῦ ὄλος πῦρ». Ἄν θέλῃ ὁ Μοναχὸς νὰ εἶναι καὶ ὄχι μόνον νὰ λέγεται ὑποτακτικὸς, πρέπει νὰ γίνῃ μιὰ φλεγόμενη ἀπὸ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν πίστι ὑπαρξίς.

* * *

ΜΗΠΩΣ ὁμως ὑπερβάλλουμε; Ὁ Χριστὸς μας ἀδελφοί μου, δὲν ζητάει εὐκολες προσφορές...

Ἄς ἀνατρέξουμε γιὰ λίγο στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, στὸ βιβλίον τῆς Γενέσεως.

«Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ρήματα ταῦτα ὁ Θεὸς ἐπέιραζε τὸν Ἀβραάμ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν: “Ἀβραάμ, Ἀβραάμ.” Ὁ δὲ εἶπεν· “ἴδου ἐγώ”. Καὶ εἶπε: “λάβε τὸν υἱόν σου τὸν ἀγαπητόν, ὃν ἠγάπησας, τὸν Ἰσαάκ, καὶ πορεύθητι εἰς τὴν γῆν τὴν ὑψηλὴν καὶ ἀνένεγκον αὐτὸν ἐκεῖ εἰς ὀλοκάρπωσιν ἐφ’ ἓν τῶν ὁρέων, ὧν ἄν σοι εἴπω”» (Γενέσ. κβ’ 1-2).

Ἴδου μιὰ εἰκόνα γνησίας ἀφιερώσεως καὶ ὑπακοῆς...

Ὁ Θεὸς προστάσσει τὴν τέλεια ἀνταπάρνησι: τὴν θυσία τοῦ ἀγαπητοῦ υἱοῦ.

Σταματάει πράγματι ὁ νοῦς. Ἡ λογικὴ καταθέτει τὰ ὄπλα καὶ ἀποσύρεται σιωπηλῆ.

«Ἴδου ἐγώ», λέγει ὁ Πατριάρχης· «νᾶναι εὐλογημένο», λέγει ὁ Ὑποτακτικός.

Ὁ Ἀβραάμ! αἰώνιο πρότυπο σὲ ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς καὶ ἰδίως στοὺς Μοναχοὺς. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ Ἅγιοι Πατέρες προτρέπουν τοὺς Ὑποτακτικοὺς νὰ μιμοῦνται τὸν ἅγιον αὐτὸν Πατριάρχη.

Γράφεται σχετικῶς στὴν «Κλίμακα»:

«Διὰ τοῦτο, ὅστις θέλει νὰ εἶναι ὑποτακτικὸς καλὸς καὶ τέλειος, ἅς ὑπακούῃ παρευθὺς προσταζόμενος· καθὼς καὶ ὁ Ἀβραάμ ὑπήκουσε τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπορρίψας τὴν διάκρισίν του εἰς τὸ ἄπειρον πέλαγος τῆς τοῦ Θεοῦ διακρίσεως, ἀπῆλθε νὰ θυσιάσῃ τὸν υἱόν του ἄνευ ἐρεύνης καὶ ἐξετάσεως. Βλέπεις ἀδελφέ; Ἔχε καὶ σὺ πρὸ ὀφθαλμῶν σου αὐτὸ τὸ παράδειγμα, διὰ νὰ ποιῆς ὑπακοὴν τε-

λείαν καὶ ἀπερίεργον, ἄν θέλης νὰ σταθῆς ἐκ δεξιῶν τοῦ Κριτοῦ ἐστεφανωμένος μὲ τὰ μαρτυρικὰ καὶ ὑπέρλαμπρα διαδήματα» («Κλίμαξ», Λόγος Δ', § δ').

* * *

ΜΑΡΤΥΡΙΚΟ λοιπὸν ἀμφιθέατρο τὸ Κοινόβιο· **μαρτυρικὴ** ἢ ὑπακοή· **μάρτυρας** ὁ Μοναχός, ἕτοιμος συνεχῶς, ὥστε νὰ ἀπαντήσῃ ἀμέσως μὲ τὸν Προφήτη Σαμουὴλ στὴν κλῆσι γιὰ ὑπακοὴ καὶ αὐταπάρνησι:

«Λάλει, Κύριε, ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλος Σου»
(Α' Βασιλ. γ' 9).

Ὅμως ὁ Κύριός μας λαλεῖ διὰ τοῦ Γέροντος.

Στὸν Πνευματικὸ Πατέρα ἔχει δοθῆ ἄνωθεν ἡ πνευματικὴ ἐξουσία.

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος παραγγέλλει:

«Πείθεσθε τοῖς Ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπέικετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες· ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι καὶ μὴ στενάζοντες. Ἄλυ-

σιτελὲς (= ἀσύμφορον) γὰρ ὑμῖν τοῦτο» (Ἐβρ. ιγ΄ 17).

Μία ἐξουσία, τὴν ὁποία «σέβεται» ὁ Οὐρανός, τρέμουν οἱ δαίμονες, ἀλλὰ ἀγνοεῖ καὶ περιφρονεῖ ὁ μὴ ἔχων ἐπίγνωσι ράθυμος ὑποτακτικός.

Γιὰ νὰ συνειδητοποιηθῆ αὐτὴ ἡ ἐξουσία τοῦ Γέροντος ἀκόμη καλύτερα καὶ μάλιστα ἀπὸ ὅσους ἀμφιβάλλουν, θὰ ἀξιζε νὰ ἀναφέρουμε μίαν σύγχρονη σχετικὴ μαρτυρία.

«Εἰς τὴν Μικρὰν Ἀγίαν Ἄνναν ἐζοῦσε ἓνας Γέροντας μὲ τὸν ὑποτακτικὸν του... Ἦτο μίαν μεγάλην ἑορτὴ τῆς Παναγίας.

- “Γέροντα”, λέει ὁ ὑποτακτικός, “νὰ πάω νὰ ψαρέψω κανένα ψάρι, διότι τῆς Παναγίας εἶναι τὶ θὰ φᾶμε;”

- “Παιδί μου”, λέγει ὁ Γέροντας, “ἐδῶ οἱ γείτονές μας ψαράδες εἶναι· ἂν ἤθελε ἡ Παναγία νὰ φᾶμε ψάρια, θὰ μᾶς ἔφερναν οἱ γείτονές μας· ἀφοῦ δὲν μᾶς ἔφεραν, δὲν θέλει ἡ Παναγία νὰ φᾶμε ψάρια”.

- “Ὁχι, Γέροντα, νὰ φᾶμε ψάρια.”

- “Ὁχι δὲν θέλω”, λέει ὁ Γέροντας.

- “Ἐγὼ θὰ πάω νὰ ψαρέψω”, λέγει ὁ ὑποτακτικός καὶ φεύγει.

Ὁ Γέροντας τότε σκέπτεται, μήπως

τοῦ τύχει κανένας μεγάλος πειρασμὸς τοῦ ὑποτακτικοῦ του, μήπως γλυστρήσῃ εἰς τὴν θάλασσαν, διότι εὐρίσκεται εἰς παρακοήν... Διὰ τοῦτο μπαίνει εἰς τὸ δωμάτιόν του, καὶ κάνει κομποσχοῖνι (προσευχὴν) διὰ τὸν ὑποτακτικόν του.

Ὁ ὑποτακτικὸς πηγαίνει εἰς τὴν θάλασσαν, πετάει τὴν μπετονια. Αἰσθάνεται ὅτι κάτι ἔπιασε τὸ ἀγκίστρι. Τραβάει δυνατὰ καὶ βγαίνει τότε ξαφνικὰ ἕνας ἀράπης, μαῦρος κατάμαυρος, μὲ ἀγριωπὰ μάτια, ἔτοιμος νὰ ὀρμίσῃ ἐπάνω στὸν καλόγερον, **ἀλλὰ μία ἀόρατος δύναμις τὸν ἐκρατοῦσε.**

Αὐτὸς τρομοκρατημένος, φεύγει. Ὁ διάβολος τὸν ἀκολουθεῖ ὀπίσω, ἀπὸ τὴν θάλασσαν κάτω, μέχρι τὴν Ἁγίαν Ἄνναν, τὸ κελλί τους, μέχρι τὴν αὐλήν, μέχρι νὰ ἀνοίξῃ τὴν πόρτα καὶ νὰ εἰσέλθῃ μέσα. Κατόπιν τοῦ λέγει ὁ διάβολος:

- “Βρὲ καλόγερε, τὶ νὰ σοῦ κάνω, ποῦ ὁ Γέροντάς σου μέσα τραβάει κομποσχοῖνι γιὰ σένα· εἶδ’ ἄλλως θὰ σ’ ἔρριχνα στὴ θάλασσα· θὰ σ’ ἔπνιγα...”» (Ἀρχιμ. Ἰωαννικίου, Ἀθωνικὸν Γεροντικόν, σελ. 381-2).

Ἴδου ἡ ἐξουσία τοῦ Γέροντος!...

«Εἰ θέλεις, γενοῦ ὅλος πῦρ»!...

Ο **ΜΟΝΑΧΟΣ!** ἡ φλεγόμενη ὕπαρξις· ἡ συνεχῆς ἀπελευθέρωσις τῆς καρδίας καὶ ἡ **έτοιμότης** γιὰ πιθανὴ ὑπακοὴ στὰ πλέον ἀπίθανα γιὰ τὴν ἀνθρώπινη λογικὴ προστάγματα· ἡ **έτοιμότης** γιὰ κοπὴ θελήματος ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν· ἡ **έτοιμότης** γιὰ ἀνατροπὴ προγραμμάτων καὶ σχεδίων· ἡ **έτοιμότης** γιὰ τὴν ὑπέρβασιν τῆς λογικῆς καὶ τὴν ὑποταγὴν στὴν Πίστιν· ἡ **έτοιμότης** γιὰ τὸ ἀναίμακτο μαρτύριο τοῦ «ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν»· ἡ **έτοιμότης** γιὰ ἄμεσι ἀπάντησι «ἰδοὺ ἐγὼ» στὸν λόγο τῆς ὑπακοῆς· ἡ **έτοιμότης** καὶ ἡ δίψα νὰ ἀκουσθῆ ἡ φωνὴ τοῦ Κυρίου μέσῳ τοῦ Γέροντος: «Λάλει, Κύριε, ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλος Σου»!...

Νὰ λοιπὸν ἡ ἀθέατη, ἡ μυστικὴ, ἡ ἐσωτερικὴ πλευρὰ τῆς ἀφιερώσεως: τὸ ἡρωϊκὸ καὶ μαρτυρικὸ στοιχεῖο τῆς ὑπακοῆς.

Διερχόμενος ἀπὸ τὴν διάυλο αὐτὴ ὁ μάρτυς ὑποτακτικὸς, προκειμένου νὰ ἀνοιχθῆ στὸ εἰρηνικὸ πέλαγος τῆς αἰωνιότητος, κατανοεῖ τὴν **ἀνεκτίμητη** προσφορὰ τοῦ Γέροντος στὴν πορεία του αὐτῆ.

Ὁ Πνευματικὸς Πατέρας, ὡς ὄργανο τῆς Προνοίας τοῦ Θεοῦ, συμβάλλει **μοναδικὰ**

στὴν ἀπελευθέρωσι τῆς καρδιάς τοῦ Μοναχοῦ ἀπὸ τοὺς «δερματίνους χιτῶνας» τῆς πολυειδοῦς ἀμαρτίας καὶ τῶν ψυχοκτόνων παθῶν.

Γιὰ τὸ λόγο αὐτό, ὡς φυσικὸ ἐπακόλουθο, ὁ ὑποτακτικὸς εὐλαβεῖται τὸν Γέροντα **ἀπεριόριστα**, πρᾶγμα ποὺ κατανοεῖται βεβαίως μόνο μέσα ἀπὸ ὅσα προαναφέραμε.

ΗΔΗ ὅμως αἰσθάνομαι, ὅτι Σᾶς ἐκούρασα μὲ τὴν εὐσεβῆ ἀδολεσχία μου καὶ ζητῶ νὰ μὲ συγχωρέσετε.

Παρὰ ταῦτα ἐλπίζω, ὅτι ἢ ὀπωσδήποτε ἀτελῆς καὶ πτωχὴ παρουσιάσις μιᾶς τόσο οὐσιαστικῆς πλευρᾶς τῆς μακαρίας καὶ μαρτυρικῆς ὑπακοῆς **θὰ ἀφυπνίσῃ** κάποιες ληθαργοῦσες ψυχές· **θὰ ἀναφλέξῃ** τὸ μαρτυρικὸ φρόνημα στοὺς ἀφιερωμένους· **θὰ ἀναζωπυρώσῃ** τὴν θεία λαχτάρα, γιὰ μιὰ βαθύτερη καὶ ἡρωϊκώτερη ἀφιέρωσι στὸν Οὐράνιο καὶ γλυκύτατο Νυμφίον μας, μιὰ καὶ ὅπως ἐτονίσαμε ἐπανειλημμένως, ὁ Θεὸς δὲν ζητάει εὐκόλες προσφορὰς καὶ ἀφιερώσεις!

Σεβασμιώτατε καὶ πολυσέβαστε Πνευματικέ μας Πατέρα·

Νάχουμε τὴν εὐχή Σας, ὡς ράβδον καὶ βακτηρίαν, στὸ ἰσόβιο μαρτυρικὸ ἄθλημά μας. Καὶ ἡ Παναγία Μητέρα μας, ἡ ἰδιαιτέρα Αὐτὴ Προστάτις τοῦ Μοναχικοῦ Τάγματος, νὰ Σᾶς ἔχη καλὰ, νὰ Σᾶς μακροημερεύη, ἐνισχύη καὶ παρηγορῇ **στὴν ἐπίσης μαρτυρικὴ ποιμαντικὴ Σας πορεία** καὶ τέλος νὰ μᾶς ἀξιώσῃ ὅλους - μὲ πρωτοπόρο τὴν Ἁγιωσύνη Σας - νὰ εἰσέλθουμε εἰς τὰς ἀγίας αὐλὰς τοῦ Σωτῆρος μας Χριστοῦ, ἔνθα ἦχος καθαρὸς ἐορταζόντων καὶ στρατιαὶ τῶν Ἀγγέλων ἄδουσαι, κατὰ τὴν Ἱερὰν Ἀποκάλυψιν, «τὴν ᾠδὴν Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ Ἀρνίου» καὶ λέγουσαι: «οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἀρνίου» (Ἀποκαλ. ιε΄ 3, ζ΄ 14).

Ὁκτώβριος 1992 † π.Κ.

